

Vergaderjaar 2018–2019

29 924

Toezichtsverslagen AIVD en MIVD

Nr. 177

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES EN VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 februari 2019

Hierbij bieden wij u het toezichtsrapport nr. 60 van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) aan¹. Het rapport ziet op de wegingsnotities van de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst (MIVD) voor de internationale samenwerking met de Counter Terrorism Group en Sigint-partners. Het rapport heeft geen geheime bijlage.

Algemeen

Wij danken de CTIVD voor het werk dat is verricht bij de uitvoering van dit onderzoek. Internationale samenwerking met buitenlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten, en het uitwisselen van gegevens, is van essentieel belang voor de taakuitvoering van de AIVD en MIVD. Evenals de CTIVD hechten wij aan een goede samenwerking met partnerdiensten, die tegelijkertijd recht doet aan de bescherming van de gegevens van burgers. Wij hebben dan ook met waardering kennis genomen van de conclusies en aanbevelingen ter zake. De conclusies nemen wij ter harte en de aanbevelingen nemen wij over.

Vaststelling wegingsnotities

In het rapport stelt de CTIVD vast dat wij onze toezegging zijn nagekomen om de wegingsnotities voor de kopgroep van internationale samenwerkingspartners bij inwerkingtreding van de Wiv 2017, op 1 mei 2018, gereed te hebben.

Met betrekking tot onze toezegging, volgend op de uitkomst van het referendum over de Wet op de Inlichtingen en Veiligheidsdiensten 2017, om uiterlijk op 1 januari 2019 een weging te hebben gemaakt van alle diensten waarmee wordt samengewerkt, kunnen wij uw Kamer het

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

volgende meedelen. De AIVD heeft op 1 januari 2019 voor de buitenlandse diensten waarmee wordt samengewerkt een wegingsnotitie vastgesteld. De MIVD heeft voor een groot deel van de buitenlandse diensten waarmee wordt samengewerkt per 1 januari 2019 een wegingsnotitie vastgesteld. De samenwerking met buitenlandse diensten waarvoor nog geen wegingsnotitie is vastgesteld, is opgeschort tot de desbetreffende wegingsnotitie is vastgesteld en de Minister van Defensie met de samenwerking heeft ingestemd. In geen geval raakt dit de verantwoorde taakuitvoering door de MIVD.

Opvolging aanbevelingen

De CTIVD heeft de wegingsnotities van de AIVD en MIVD op rechtmatigheid getoetst, en komt tot het oordeel dat de wegingsnotities, in meer of mindere mate, verbetering behoeven. Voor een aantal wegingsnotities komt de CTIVD in haar rapportage tot de conclusie dat deze niet worden gedragen door de inhoud en daardoor als onrechtmatig worden beoordeeld. De herziening van de door de CTIVD onderzochte wegingsnotities op dit onderdeel zal uiterlijk 1 juli 2019 zijn afgerond.

Mandatering toestemming aangaan samenwerkingsrelaties

Over het besluit van de Minister van BZK om mandaat te verlenen aan de DG AIVD voor het aangaan van samenwerkingsrelaties met de *niet*-risicodiensten, is de CTIVD kritisch. De CTIVD onderkent dat de wet de mogelijkheid geeft tot mandaatverlening dienaangaande door de voor de dienst verantwoordelijke Minister aan het diensthoofd. De CTIVD geeft echter aan dat de voor de dienst verantwoordelijke Minister in beginsel zelf toestemming dient te verlenen voor de samenwerking, ongeacht of het gaat om risicodiensten of niet.

In het licht van het standpunt van de CTIVD is door de Minister van BZK, nog vóór 1 januari 2019, voor elke partnerdienst zelf vastgesteld of deze een risicodienst betreft of niet en is door haar ingestemd met de samenwerking, ook waar dit niet risicodiensten betreft. Aanvullend geldt met ingang van 1 januari 2019 dat alle wijzigingen in de wegingen die leiden tot een ander oordeel over de kwalificatie risico- of niet-risicodienst ter vaststelling aan de Minister worden voorgelegd. Gelet op de bovenstaande invulling van het mandaat wordt aanpassing daarvan niet nodig geacht.

Samenwerking AIVD en MIVD

De samenwerking met betrekking tot de wegingsnotities tussen AIVD en MIVD zal, conform de aanbevelingen van de CTIVD, op onderdelen worden geïntensiveerd. Dit ziet onder meer op afstemming van onderliggende feitelijkheden bij de beoordeling van buitenlandse diensten en het actualiseren van wegingsnotities. Wij streven ernaar dat de samenwerking leidt tot vergelijkbare uitkomsten van de weging van de wettelijke criteria door AIVD en MIVD.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

De Minister van Defensie,
A.Th.B. Bijleveld-Schouten